

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27.05.1999, sp. zn. 10 Tz 47/99, ECLI:CZ:NS:1999:10.TZ.47.99.1

Číslo: 10/2000

Právní věta: V řízení proti mladistvým, kteří jsou starší 19 let, nelze pokládat nesplnění povinnosti soudu vyzoomět orgán pověřený péčí o mládež o hlavním líčení a veřejném zasedání (§ 297 odst. 2 tr. ř.) za podstatnou vadu řízení ve smyslu ustanovení § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 27.05.1999

Spisová značka: 10 Tz 47/99

Číslo rozhodnutí: 10

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Odvolání

Předpisy: 141/1961 Sb. § 258 odst. 1 písm. a) 141/1961 Sb. § 297 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud České republiky zrušil k stížnosti pro porušení zákona usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 1. 1999 sp. zn. 8 To 98/98 a Vrchnímu soudu v Praze přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích - pobočka v Táboře ze dne 8. 10. 1998 sp. zn. 9 T 5/98 byli obvinění J. Ch., Z. H. a M. P. uznáni vinnými trestným činem vraždy podle § 219 odst. 1, odst. 2 písm. a), f) tr. zák., účinného do 31. 8. 1995, dílem dokonaným, dílem nedokonaným ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zák., spáchaným ve spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák., kterého se měli dopustit tím, že dne 24. 9. 1993 kolem 15.30 hodin se jako příslušníci nebo příznivci hnutí Skinheads společně s dalšími nejméně čtrnácti osobami srotili na městské tržnici v P. a odtud společně odešli do prostoru městského ostrova v řece Otavě, kde zaútočili s dalšími osobami na romské občany J. Č., M. Č., D. Č. a T. D., kteří v té době byli na tomto ostrově. Křičeli na ně a uráželi je pro jejich romský původ a barvu pleti, vyhrožovali jim zabitím, přitom byli vyzbrojeni nunchaky, baseballovými pálkami a jinými podobnými prostředky, včetně sprejů. Tímto jednáním byl u poškozených vyvolán strach z napadení, a proto poškození z tohoto důvodu skočili do řeky Otavy, která měla teplotu 15,7°C, v úmyslu přeplavat na druhý břeh vzdálený podle směru plavby kolem 40 m. V té chvíli byly na ně vrhány kameny a další předměty, bylo jim bráněno vylézt na břeh, což vedlo k návratu poškozených směrem k ostrovu. Potom obviněný J. Ch. a obviněný M. P. s jinými bránili

poškozeným vylézt z řeky v tomto prostoru a obviněný J. Ch. vyhrožoval, že se taková akce bude opakovat. Když se poškozený D. Č. vzhledem ke svému fyzickému vyčerpání snažil vylézt z vody, byl sražen obviněným J. Ch. a obviněným M. P. zpět do vody. Při útoku utrpěl zranění. Na druhém břehu obviněný Z. H. s dalšími zabráňoval s baseballovou pálkou svědkům v přístupu k řece, když chtěli pomoci plovoucímu T. D. a dalším poškozeným, a proto kromě jiného v důsledku jednání obviněných a dalších osob došlo k utonutí poškozeného T. D., když stejný následek bezprostředně hrozil D. Č., J. Č. a M. Č., u nichž však takový následek nenastal, neboť přijela povolovaná policie a útočníci se z místa činu rozprchli.

Obviněný J. Ch. byl za tento trestný čin a sbíhající se trestný čin výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zák., kterým byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Písku ze dne 14. 8. 1995 sp. zn. 3 T 155/95, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 30. 11. 1995 sp. zn. 4 To 869/95, podle § 219 odst. 2 tr. zák., s použitím § 35 odst. 2 tr. zák. a § 79 odst. 2 tr. zák. odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody na osm a půl roku. Podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. byl pro výkon tohoto trestu zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 35 odst. 2, věty druhé, tr. zák. byl současně zrušen výrok o trestu, jak je uveden v rozsudku Okresního soudu v Písku ze dne 14. 8. 1995 sp. zn. 3 T 155/95, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Obviněný Z. H. byl za trestný čin vraždy výše uvedený a sbíhající se trestné činy krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), § 247 odst. 1 písm. b), § 247 odst. 1 písm. a), § 247 odst. 1 písm. a), b) tr. zák., trestný čin poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 tr. zák., kterými byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Písku ze dne 11. 2. 1994 sp. zn. 1 T 140/93, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 19. 8. 1994 sp. zn. 4 To 428/94, podle § 219 odst. 2, § 35 odst. 2 a § 79 odst. 2 tr. zák. odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody na sedm a půl roku. Podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. byl pro výkon tohoto trestu zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 35 odst. 2, věty druhé, tr. zák. byl současně zrušen výrok o trestu, jak je uveden v rozsudku Okresního soudu v Písku ze dne 11. 2. 1994 sp. zn. 1 T 140/93, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 19. 8. 1994 sp. zn. 4 To 428/94 a usnesením Okresního soudu v Písku ze dne 9. 5. 1996 sp. zn. 1 T 140/93, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Obviněný M. P. byl za trestný čin vraždy a za sbíhající se trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. zák., kterým byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 29. 1. 1997 sp. zn. 1 T 137/96, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 3. 3. 1997 sp. zn. 3 To 136/97, podle § 219 odst. 2 tr. zák., s použitím § 35 odst. 2 a § 79 odst. 2 tr. zák., odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody na sedm roků. Podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. byl pro výkon tohoto trestu zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 35 odst. 2, věty druhé, tr. zák. byl současně zrušen výrok o trestu, který byl vysloven rozsudkem Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 29. 1. 1997 sp. zn. 1 T 137/96, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Proti tomuto rozsudku podali všichni tři obvinění odvolání. Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 18. 1. 1999 sp. zn. 8 To 98/98 k těmto odvoláním rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 8. 10. 1998 sp. zn. 9 T 5/98 zrušil podle § 258 odst. 1 písm. a), c) tr. ř. v celém rozsahu a podle § 259 odst. 1 tr. ř. věc vrátil soudu prvního stupně, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Vrchní soud v Praze dospěl totiž k závěru, že soud prvního stupně při nařízení a provádění hlavního líčení závažným způsobem porušil ustanovení hlavy 19. oddílu prvního tr. ř. (řízení proti mladistvým), pokud v rozporu s ustanovením § 297 odst. 2 tr. ř. nevyrozuměl o hlavním líčení orgán pověřený péčí o mládež.

Podle názoru vrchního soudu je třeba výkladem ustanovení § 301 odst. 3 tr. ř. a contrario dospět k jednoznačnému závěru, že pokud je konáno řízení proti mladistvému do právní moci rozhodnutí o podané obžalobě, náleží orgánu pověřenému péčí o mládež procesní oprávnění v nezměněném rozsahu bez ohledu na aktuální věk mladistvého v době projednávání věci.

Opomenutí soudu prvního stupně spočívající v tom, že o konání hlavního líčení nevyrozuměl orgán pověřený péčí o mládež, pokládá odvolací soud za závažné porušení práv mladistvých obviněných na obhajobu. Ani pozdější doručení opisu rozsudku tomuto orgánu nepovažuje za dostatečnou nápravu tohoto pochybení. Kromě toho odvolací soud též upozornil na některá drobná pochybení soudu prvního stupně s tím, že v dalším řízení je třeba se jich vyvarovat. V tomto směru odvolací soud poukázal na nevyhotovení protokolu o prověrce na místě činu ze dne 10. 8. 1998, vyslovil pochybnosti o regulérnosti provedení výslechu svědka M. B. a svědkyně P. H., jakož i o způsobu aplikace ustanovení § 211 odst. 2 písm. b) tr. ř. v hlavním líčení. Podle odvolacího soudu bude třeba zvláštní pozornost věnovat zákonnosti a odůvodněnosti uložených souhrnných trestů, zvláště ve vztahu ke splnění podmínek § 35 odst. 3 a § 79 odst. 2 tr. zák., když v tomto směru lze mít pochybnosti o správnosti skutkových zjištění, resp. soudem prvního stupně učiněné závěry jsou nedostatečně odůvodněny.

Proti tomuto usnesení Vrchního soudu v Praze podal ministr spravedlnosti České republiky podle § 266 odst. 1 tr. ř. ve lhůtě uvedené v § 272 tr. ř. stížnost pro porušení zákona v neprospěch obviněných J. Ch., Z. H. a M. P. Vytkl v ní porušení zákona napadeným rozhodnutím v ustanoveních § 2 odst. 6, § 258 odst. 1 písm. a), c) a § 259 odst. 1 tr. ř. ve prospěch výše označených obviněných.

Ve stížnosti pro porušení zákona ministr spravedlnosti především zdůraznil, že v této věci není v souladu se zákonem závěr odvolacího soudu, že v řízení proti mladistvým je nevyrozumění orgánu pověřeného péčí o mládež o konání hlavního líčení a v důsledku toho jeho neúčast na soudním jednání podstatnou vadou řízení ve smyslu ustanovení § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř. Poukázal na znění § 297 odst. 2 tr. ř., z něhož vyplývá, že orgán pověřený péčí o mládež je třeba o hlavním líčení pouze vyrozumět, avšak jeho účast na hlavním líčení není nutná. Za situace, kdy mladiství v době řízení dovršili 20. a 22. rok věku, by účast tohoto orgánu v hlavním líčení byla spíše jen formální a bez pozitivního vlivu na průběh a výsledky řízení. Navíc v průběhu řízení, vyjma hlavního líčení před soudem prvního stupně, byla tomuto orgánu vždy dána možnost k uplatnění všech jemu náležejících procesních oprávnění, aniž v dosavadním průběhu řízení vůbec kdy došlo k jejich realizaci ze strany zmiňovaného orgánu. Proto podle názoru ministra spravedlnosti pochybení soudu prvního stupně spočívající v nevyrozumění orgánu pověřeného péčí o mládež o konání hlavního líčení v této věci nemělo žádný negativní vliv na možnosti obhajoby obviněných a nijak neovlivnilo výsledek řízení. Jedná se tedy v tomto případě o nevýznamnou procesní vadu, která byla zčásti odstraněna doručením rozsudku soudu prvního stupně orgánu péče o mládež a která mohla být napravena v odvolacím řízení vyžádáním vyjádření, zda tento orgán se cítí být zkrácen na svých právech. Pokud jde o nedostatky při rozhodování o souhrnných trestech, pak ministr spravedlnosti má zato, že nezjištění skutečností uvedených v ustanovení § 35 odst. 3 tr. zák. není takovou vadou, která by nemohla být napravena v rámci odvolacího řízení, a proto ani z tohoto pohledu nebyl důvod ke zrušení rozsudku soudu prvního stupně.

Závěrem stížnosti pro porušení zákona ministr spravedlnosti navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že napadeným usnesením Vrchního soudu v Praze byl ve výše již uvedených ustanoveních porušen zákon ve prospěch obviněných J. Ch., Z. H. a M. P., aby Nejvyšší soud podle § 269 odst. 2 tr. ř. toto rozhodnutí zrušil, jakož i všechna další na něj obsahově navazující rozhodnutí, a dále aby postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř.

V intencích ustanovení § 267 odst. 1 tr. ř. Nejvyšší soud České republiky na podkladě stížnosti pro porušení zákona přezkoumal správnost všech výroků napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, jež mu

předcházelo, a shledal, že podaná stížnost pro porušení zákona je důvodná, neboť napadeným usnesením došlo k porušení zákona.

Vrchní soud v Praze rozhodoval ve věci o odvoláních obviněných J. Ch., Z. H. a M. P. proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích – pobočky v Táboře ze dne 8. 10. 1998 sp. zn. 9 T 5/98. Přitom po zjištění, že soud prvního stupně o hlavním líčení nevyrozuměl orgán pověřený péčí o mládež, v čemž vrchní soud spatřoval závažné porušení ustanovení trestního řádu zabezpečujících právo obhajoby mladistvých, učinil v neveřejném zasedání závěr, že řízení konané před soudem prvního stupně jako řízení proti mladistvým trpí podstatnou vadou, která činí vadným celé hlavní líčení a jeho výsledky. Již na základě toho zrušil vrchní soud rozsudek krajského soudu v celém rozsahu, aniž se dále zabýval jednotlivými výroky rozsudku napadenými odvoláním ze strany všech tří obviněných. Vrchní soud tedy učinil závěr, že za této situace, tj. když se, podle jeho názoru, bude muset konat před soudem prvního stupně znovu celé hlavní líčení, je předčasné a nadbytečné vyjadřovat se k věcné správnosti napadeného rozsudku. Již na tomto místě je však třeba upozornit, že takový postup odvolacího soudu odporuje ustanovení § 254 odst. 1 tr. ř., neboť je v rozporu s rozsahem přezkumné povinnosti odvolacího soudu (srov. č. III./1966 Sb. rozh. tr., str. 278). Vrchní soud pak jen na okraj poukázal na některé další nedostatky procesní povahy, kterých se měl dopustit soud prvního stupně. Výslovně je ovšem pokládal za drobná pochybení, z čehož logicky vyplývá, že je v žádném případě nepovažoval za vady, které by mohly odůvodnit zrušení napadeného rozsudku. Je tak evidentní, že odvolací soud zrušil napadený rozsudek jen pro tu vadu řízení, která spočívala v nevyrozumění orgánu pověřeného péčí o mládež o konání hlavního líčení.

Ve smyslu § 254 odst. 1 tr. ř. je povinností odvolacího soudu přezkoumat zákonnost a odůvodněnost všech výroků rozsudku, proti nimž může odvolatel podat odvolání, i správnost postupu řízení, které předcházelo rozsudku, přihlížeje přitom i k vadám, které nebyly odvoláním vytýkány {tzv. revizní princip). Zrušit napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. a), popř. písm. c) tr. ř. lze jen při zjištění, že rozsudku předcházelo řízení zatížené podstatnými vadami, spočívajícími zejména v tom, že byla porušena ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci nebo právo obhajoby (písm. a/), popř. vzniknou-li pochybnosti o správnosti skutkových zjištění napadeného rozsudku, přičemž k objasnění věci je nezbytné opakovat důkazy nebo provádět důkazy další, což by znamenalo nepřípustné nahrazování činnosti soudu prvního stupně (písm. c/). Ustanovení § 259 odst. 1 tr. ř. umožňuje odvolacímu soudu, aby po zrušení napadeného rozsudku vrátil věc soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

Podle § 292 tr. ř. platí, že v řízení proti mladistvému je nutno co nejdůkladněji zjistit též stupeň rozumového a mravního vývoje mladistvého, jeho povahu, poměry i prostředí, v němž žil a byl vychováván, jeho chování před spácháním trestného činu a po něm a jiné okolnosti důležité pro volbu prostředků vhodných pro jeho nápravu, zejména pro posouzení, zda má být nařízena ochranná výchova mladistvého. Zjištění těchto poměrů mladistvého se zpravidla uloží orgánu pověřenému péčí o mládež. Podle § 297 odst. 2 tr. ř. je třeba v řízení proti mladistvým o konání hlavního líčení (a rovněž o konání veřejného zasedání) vyrozumět také orgán pověřený péčí o mládež. Pouze v případě vykonávacího řízení konaného po dovršení 19. roku věku mladistvého se ustanovení o účasti orgánu pověřeného péčí o mládež v řízení již nepoužije (§ 301 odst. 3 tr. ř.).

Je mimo jakoukoliv pochybnost, že v posuzované věci se na podkladě podané obžaloby i nadále koná řízení proti obviněným mladistvým J. Ch., Z. H. a M. P. ve smyslu hlavy 19. oddílu prvního trestního řádu. To mimo jiné znamená, že v tomto řízení má orgán pověřený péčí o mládež postavení zvláštního subjektu řízení (procesní strany). Z toho vyplývá, že tento orgán má v řízení proti mladistvým celou řadu nepochybně významných procesních oprávnění (např. má právo činit návrhy, klást otázky vyslychaným osobám, právo závěrečné řeči, právo podávat ve prospěch mladistvého opravné prostředky). Právo tohoto orgánu účastnit se hlavního líčení je zcela jistě významným prostředkem k uplatnění těchto oprávnění. Nezbytným předpokladem k jejich uplatnění je, aby tento

orgán byl řádně a včas vyrozuměn o konání hlavního líčení. Ani přes takto vymezená oprávnění nelze ztotožňovat postavení orgánu pověřeného péčí o mládež s postavením obhájce mladistvého. Smysl účasti orgánu pověřeného péčí o mládež u hlavního líčení nespočívá v provádění obhajoby mladistvého. Obhajoba obviněných byla v průběhu dosavadního řízení, včetně hlavních líčení konaných před krajským soudem, v souladu se zákonem plně zabezpečena, zejména prostřednictvím jejich obhájců.

Podstata a smysl účasti orgánu pověřeného péčí o mládež na jednání soudu a vůbec důvod pro uplatnění jeho procesních práv v řízení proti mladistvým podle oddílu prvního hlavy 19. tr. ř. spočívá především v tom, že tento orgán může přispět k objasnění věci, a to především zprostředkováním poznatků ohledně poměrů mladistvého, které jsou významné zejména z hlediska posouzení toho, jaké trestněprávní prostředky jsou vhodné pro zajištění nápravy mladistvého. V tomto směru tento orgán opatřuje informace, poznatky a zprávy o výchovném prostředí mladistvého, o jeho rodinném zázemí, o jeho chování, o výhledech ve vývoji jeho osobnosti, o úrovni rozumového a duševního vývoje apod. (srov. § 292 tr. ř.). Tento smysl a účel postavení orgánu péče o mládež v tomto konkrétním trestním řízení nemohl být naplněn, a to právě s ohledem na aktuální věk obviněných, jak správně uvádí také podaná stížnost pro porušení zákona. Proto nevyrozumívání orgánu pověřeného péčí o mládež o konání hlavního líčení v tomto případě nemohlo být překážkou řádného objasnění věci.

Z ustanovení § 297 odst. 2 a § 301 odst. 3 tr. ř. a contrario nepochybně vyplývá, že v případě konání řízení proti mladistvým do právní moci rozhodnutí o podané obžalobě náleží orgánu pověřenému péčí o mládež všechna procesní oprávnění vyplývající z oddílu prvního hlavy 19. trestního řádu, a to bez ohledu na aktuální věk mladistvého v době projednávání a rozhodování věci (samozřejmě za předpokladu, že konání řízení proti mladistvému nebrání překážky uvedené v § 301 odst. 2 písm. a/ b/ tr. ř.). Z toho vyplývá, že nedodržení ustanovení § 297 odst. 2 tr. ř., podle něhož musí být o hlavním líčení vyrozuměn také orgán pověřený péčí o mládež, odporuje zákonu a takový nezákonný postup představuje procesní vadu (vadu řízení).

Podle již citovaného ustanovení § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř. však odvolací soud může zrušit napadený rozsudek jen tehdy, trpí-li řízení, které mu předcházelo, podstatnými vadami. Jinými slovy to znamená, že ne každá vada řízení odůvodňuje zrušení napadeného rozsudku. Musí jít o vadu zásadní, která by v konkrétní věci mohla mít vliv na správnost rozsudku.

Jestliže v posuzované věci mladistvých, kteří v době řízení před soudem prvního stupně byli ve věku dvaceti dvou let (J. Ch., Z. H.) a dvaceti let (M. P.), Vrchní soud v Praze pokládal za podstatnou vadu řízení nevyrozumění orgánu pověřeného péčí o mládež o konání hlavního líčení a provedení tohoto hlavního líčení bez jeho přítomnosti, pak tento názor není v souladu se zákonnými předpoklady naznačenými v ustanovení § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř. S ohledem na věk obviněných, výrazně přesahující hranici zletilosti (§ 8 odst. 2 obč. zák.), nelze pochybení Krajského soudu v Českých Budějovicích pokládat za podstatnou vadu řízení odůvodňující zrušení napadeného rozsudku. Je tomu tak proto, že v tomto případě účast orgánu pověřeného péčí o mládež nemůže nijak podstatně přispět k naplnění zákonného smyslu a účelu procesního postavení strany orgánu péče o mládež v trestním řízení. Za této situace uvedený orgán již nemůže žádným významným způsobem zprostředkovat zjištění poměrů mladistvého, ovlivnit vývoj jeho osobnosti, jeho chování, výchovné poměry atd. V zásadě už vlastně nemá ani žádnou reálnou možnost aktivně vystupovat v trestním řízení, uplatňovat svá procesní oprávnění a naplňovat tak zákonem předpokládaný účel – jeho účast v řízení je v těchto případech v zásadě jen formální záležitostí. Tyto závěry jsou namísto vždy v případech, kdy se jedná o mladistvé, kteří dovršili devatenáctý rok věku. V tomto směru lze, byť jen podpůrně, poukázat také na znění již citovaného ustanovení § 301 odst. 3 tr. ř. a na § 84 a § 85 tr. zák. v souvislosti a ustanovením § 292 tr. ř. (prodloužení trvání ochranné výchovy je limitováno dosažením věku devatenácti let).

Lze tedy uzavřít, že v případě řízení proti mladistvým, kteří jsou starší devatenácti let, nelze pokládat nesplnění povinnosti soudu vyrozumět orgán pověřený péčí o mládež o hlavním líčení a veřejném zasedání (§ 297 odst. 2 tr. ř.) za podstatnou vadu řízení ve smyslu ustanovení § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř.

Pokud jde o druhý zrušovací důvod (§ 258 odst. 1 písm. c/ tr. ř.), spočívající v pochybnostech odvolacího soudu o zákonnosti a odůvodněnosti uložených trestů, zejména ve vztahu ke splnění podmínek pro uložení trestů souhrnných, pak ani tento zákonný důvod pro zrušení rozsudku nebyl dán. Pochybnosti o správnosti skutkových zjištění musí být takové povahy, že jejich odstraňování v rámci odvolacího řízení by bylo nepřípustným nahrazováním činnosti soudu prvního stupně, a tedy v rozporu se zásadou dvouinstančnosti řízení. O takový případ se v posuzované věci nejednalo. Vrchnímu soudu v Praze nic nebránilo v tom, aby znovu připojil (vyžádal) příslušné spisy o předchozím odsouzení mladistvých a aby tak případně sám mohl posoudit splnění podmínek pro ukládání souhrnných trestů.

Z výše uvedeného je zřejmé, že napadeným usnesením Vrchního soudu v Praze byl porušen zákon, a to v ustanoveních § 254 odst. 1 tr. ř. (odvolací soud nesplnil svou přezkumnou povinnost), § 258 odst. 1 písm. a), c) tr. ř. (nebyly splněny tyto důvody pro zrušení rozsudku) a v ustanovení § 259 odst. 1 tr. ř., neboť v důsledku výše uvedeného odvolacím soudem uváděné důvody neopodstatňovaly vrácení věci soudu prvního stupně.

Na rozdíl od podané stížnosti pro porušení zákona však Nejvyšší soud dospěl k závěru, že k porušení zákona došlo nejen ve prospěch obviněných, ale i v jejich neprospěch. Je tomu tak proto, že odvolací soud nesplnil povinnost vyplývající z revizního principu, tj. zabývat se všemi výroky napadeného rozsudku, které obvinění jako odvolatelé mohli napadnout, a bez dalšího při zjištění údajné podstatné vady řízení již napadený rozsudek více nepřezkoumával. Tímto postupem ovšem porušil zákon též v neprospěch obviněných.

Proto Nejvyšší soud vyslovil ve výše uvedeném rozsahu porušení zákona a za splnění podmínek § 272 tr. ř. napadené usnesení Vrchního soudu v Praze zrušil v celém rozsahu, včetně všech dalších rozhodnutí na ně obsahově navazujících, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Ve shodě s ustanovením § 270 odst. 1 tr. ř. Nejvyšší soud přikázal Vrchnímu soudu v Praze jako soudu odvolacímu, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. To znamená, že vrchní soud při respektování ustanovení § 254 a násl. tr. ř. znovu přezkoumá napadený rozsudek na podkladě podaných opravných prostředků ze strany obviněných. Ve smyslu § 270 odst. 4 tr. ř. je vrchní soud vázán právním názorem, který vyslovil Nejvyšší soud, a je povinen povést procesní úkony, jejichž provedení Nejvyšší soud nařídil.